

معرفی کتاب

کتاب «بحوث فی تاریخ القرآن و علومه» در سال ۱۴۰۰ ه.ق. توسط «دارالمعارف للمطبوعات، بیروت، نوشته حضرت آیتالله سید ابوالفضل میرمحمدی زرنندی می باشد نگارش کتاب بنابر دأب علمای بزرگ اسلام به زبان عربی می باشد.

مباحثی مهم و اساسی چون «وحی»، «قراءات»، «ناسخ و منسوخ... محکم و متشابه»، «تحریف ناپذیری قرآن» و ... گوشه‌هایی از بررسیهای همه‌جانبه این کتاب است.

از جنبه‌های قابل‌ملاحظه کتاب مذکور، ارائه بحوث از دیدگاه اهل سنت و شیعه می باشد، اما به همین حد بسنده نشده و مؤلف در پایان به نقد و بررسی پرداخته و دیدگاه علمی خویش را نیز مستدلاً بیان داشته است.

تاریخ قرآن بحثی شیرین و پر جنجال در علوم اسلامی است و نیز مستشرقین همواره کوشیده، خللی در استواری چنین مباحثی ایجاد کند و با القاء شك در متون، چهره‌ای مشوش از جمع و تدوین قرآن مصور کند، مباحثی چون «نزول دفعی و تدریجی قرآن» «اختلاف نظر در تعداد سوره‌های قرآن»، «تقسیم سوره‌های قرآن به آیات و توفیقی یا اجتهادی بودن این گزینش و اختیار»، «اسامی کاتبان وحی»، «جمع قرآن به چه کسانی منسوب است؟» «بررسی مصاحف صحابه»، «اعجام القرآن و نقطه»، و ... به روشنی غبار از چهره ابهام برمی‌گیرند و خواننده منصف و غیر مغرض را به پذیرش نظرات وامی‌دارند.

منابع و مآخذ تاریخ و علوم قرآن در زبان فارسی از شمار قابل توجهی برخوردار نیست و دانشجویان و طلاب تشنه علوم و معارف قرآنی همواره در جستجوی آبشخورهای تشنگی خویشند، لذا مؤلف جلیل‌القدر، آستین همت بالازده و به ترجمه کتاب با قلمی شیوا دست یازیده است، «تاریخ و علوم قرآن» که چاپ دوم آن در سال ۱۳۶۹ ه.ش. منتشر شده، تبلور و تجلی چنین همتی است.

ویژگیهای کتاب فوق (عربی - فارسی) را مختصراً چنین می‌توان گزارش

نمود :

- ۱- انگیزه مؤلف در ارائه مطالب عمیق با قالبی ساده و قابل فهم برای دانشجویان.
  - ۲- بررسی مقارنه‌ای و تقریبی میان نظرات علمای شیعه و سنی.
  - ۳- استفاده از مآخذ دست‌اول و معتبر و عنایت به منابع موثق شیعی.
  - ۴- ارائه فهرستهای اجمالی و تفصیلی مطالب، راهنمای آیات، روایات، نام کسان، بلدان، اماکن، فرق، مذاهب، منابع، مآخذ.
  - ۵- قراردادن در زمره منابع اصلی مقطع دکتری دانشکده الهیات و معارف اسلامی.
- در خاتمه امیدواریم مؤلف در ابتکار جدید خود در زمینه، مصطلحات علوم قرآنی» و نگارش کتب مورد استفاده دانشجویان در سطوح عالی و دانش‌پژوهان و اهل علم، توفیق روزافزون داشته باشند. والسلام.